

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
БУИНСКИЙ МУНИЦИПАЛЬНЫЙ
РАЙОН СОВЕТ
АКСУНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БУА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АКСУ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

« 01 » февраля 2021 ел

КАРАР

№ 12-2

Татарстан Республикасы Буа
муниципаль районы
Аксу авыл жирлеге Советы
депутаты статусы турында
Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы, 25-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә, муниципаль норматив хокукый актны законнарга туры китерү максатыннан, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Аксу авыл жирлеге Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Аксу авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәне расларга (Кушымта).
2. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Аксу авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Аксу авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында» 2017 елның 28 июлдәге 33-1 номерлы карары (17.12.2019 елдагы 80-3 номерлы карар редакциясендә) үз көчен югалткан дип танырга.
3. Өлеге карар Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> адресы буенча басылып чыккан көненнән закон көченә керә, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://buinsk.tatarstan.ru> адресы буенча урнаштырылырга тиеш.
4. Өлеге карарның үтәлешен тикшереп тотам..

Буа муниципаль районының
Аксу авыл жирлеге башлыгы

М.М. Хайрутдинов

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Аксу авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында Нигезләмә

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Аксу авыл җирлеге Советы депутаты (алга таба - депутат) хокукларын һәм бурычларын билгели, үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне күздә тотта.

I бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Аксу авыл җирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Аксу авыл җирлеге Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Аксу авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Җирле үзидарә органнары депутатның закон, муниципаль берәмлек уставы һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән хокукларын һәм бурычларын нәтиҗәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыралар.

2 статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутатның вәкаләтләре срогы муниципаль берәмлек уставы нигезендә-5 ел.

2. Депутат вәкаләтләренең билгеләнгән срогын агымдагы вакыт эчендә үзгәртү рәхсәт ителми.

3. Депутатның вәкаләтләре срогы, әлеге Нигезләмәнең 4 статьясында каралган очраклардан тыш, яңа чакырылыш Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Аксу авыл җирлеге Советы (алга таба – Совет) эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Җирлек Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда түбәндәге очракта туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставка;

3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылу;

4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә үлгән дип игълан ителсә;

5) аңа карата судның гаепләү карары закон көченә керүе;

6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;

7) Россия Федерациясе граждандлыгын туктату, чит ил граждандлыгын туктату - аның нигезендә чит ил гражданды җирле үзидарә органнарына сайланьрга, аларга чит ил граждандлыгын алырга яисә аларга Россия Федерациясе граждандының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданды яисә башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданды булган Россия Федерациясе гражданды чит ил дәүләте граждандлыгы булган Россия Федерациясе гражданды, җирле үзидарә органнарына сайланьрга хокуклы;

8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

9_1) хәрби хезмәткә чакыру яисә аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә жибәрү (пункт өстәмә рәвештә 2004 елның 19 июнәндәгә 53-ФЗ номерлы Федераль закон белән 2004 елның 1 сентябрәннән кертелде);

10) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән башка очракларда.

10_1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә үтәмәгән очракта, муниципаль берәмлек депутаты, Аксу авыл жирлегә Советы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты, муниципаль вазыйфаи зат, муниципаль вазыйфаны биләүче башка зат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

10_2. Аксу авыл жирлегә советын жирлекләренәң вәкилләклә органнары составыннан формалаштырганда, Аксу авыл жирлегә Советы депутаты вәкаләтләре муниципаль район составында авыл жирлегә башлыгы, Аксу авыл жирлегә Советы депутаты буларак үз вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатыла.

2. Аксу авыл жирлегә Советының авыл жирлегә депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча, ә бу нигез Аксу авыл жирлегә Советы сессияләре арасында барлыкка килгән очракта, - мондый нигез барлыкка килгән көннән соң өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

Татарстан Республикасы Президенты, Татарстан Республикасы Премьер-министры Аксу авыл жирлегә советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән очракта, әлегә гариза муниципаль берәмлек советына кергән көн була

4 статья. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе

1. Депутат аның Аксу авыл жирлегә Советы депутаты шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документ булып торган таныклығына, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дэвамьнда аннан файдалана торган күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклығы Татарстан Республикасы дэүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тоткарлыксыз бару хокукын бирә торган документ булып тора, шулай ук милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, тулысынча яки өлешчә финанслана торган яисә салымнар һәм мәжбүри түләүләр түләү буенча ташламалары булган яисә жирле үзидарә органнарын гамәлгә куючылар булган оешмаларга тоткарлыксыз йөрү хокукын бирә.

5 статья. Депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген аерым нигездә алып бара, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәгән килеш берләштерә, моңа муниципаль берәмлек уставында билгеләнгән очраклар керми.

2. Советта вазыйфасы буенча даими һөнәри нигездә эшләүче депутатлар, үзләренәң язма гаризалары нигезендә, Аксу авыл жирлегә Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә, Совет тарафыннан сайлап куела.

6 статья. Депутатның эшчәнлек формалары

1. Депутат эшчәнлегенәң формалары булып тора:

а) Аксу авыл жирлегә Советы утырышларында катнашу;

б) Аксу авыл жирлегә Советы комиссияләре эшендә катнашу;

в) парламент тыңлауларында катнашу;

г) Аксу авыл жирлегә Советы карарлары проектларын кертү;

д) депутат запросы кертү;

е) дэүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр кертү;

ж) дэүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, оештыру-хокукий формаларына бәйсез рәвештә оешма житәкчеләренә,

муниципаль берәмлек карамагындагы мәсьәләләр буенча иҗтимагый берләшмәләргә мөрәҗәгать итү;

з) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар күрүне таләп итеп мөрәҗәгать итү;

и) үз вәкаләтендәге округта яшәүчеләр - сайлаучылар белән эшләү;

к) депутат берләшмәләре, фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

л) җирле референдумнар, гавами тыңлаулар, җыелышлар, конференцияләр һәм сораштырулар оештыруда һәм үткәрүдә катнашу;

м) территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлегә шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә, Татарстан Республикасының башка законнарында һәм Совет турында нигезләмәдә каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәте

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәҗәгәтьләрен карый, гражданнарны кабул итә, дәүләт хакимиятенә тиешле органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук сайлаучыларны айга кимендә бер тапкыр кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшчәнлекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү буенча чаралар күрә:

- алардан кергән тәкъдимнәренә, шикәятләренә карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләренә дәрәҗә хәл итүгә ярдәм итә;

- гражданнарны кабул итә;

- җәмәгәтьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә

8 статья. Депутат этикасы кагыйдәләрен депутат буларак үтәү

1. Депутат депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә тиеш:

1) Совет тарафыннан билгеләнгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә;

2) депутат эшчәнлегә белән бәйлә булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратмаска һәм кулланмаска.;

3) депутат статусын шәхсән яисә аның якин туганнарына кагылышлы мәсьәләләренә хәл иткәндә җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен файдаланмаска;

4) депутат вазыйфаларының объектив башкарылуында шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук авыл җирлегә Советы абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле низаглы ситуацияләрдән читтә торырга.;

5) вазыйфаи бурычларны үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксыну барлыкка килгәндә, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә хәбәр итәргә, шулай ук мондый конфликтны булдырмау яисә җайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

2. Депутат этикасы бозылган очракта, депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә Аксу авыл җирлегә Советы кушуы буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

II бүлек. Депутат эшчәнлегә гарантияләре

9 статья. Депутатның Аксу авыл җирлегә Советы, Аксу авыл җирлегә советы комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат Совет тарафыннан карала торган барлык мәсьәләләр буенча, шулай ук ул әгъзасы булган комиссия тарафыннан хәлиткеч тавыш биру хокукына ия.

2. Депутат Аксу авыл җирлеге Советы, комиссия утырышларында Татарстан Республикасы Конституциясе, федераль закон, Татарстан Республикасы законнары, әлеге Нигезләмә һәм Аксу авыл җирлеге Советы Регламенты нигезендә үзенә бирелгән хокукларны гамәлгә ашыра.

3. Депутат Аксу авыл җирлеге Советы, Аксу авыл җирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә аның әгъзасы булган комиссия утырышларында шәхсән катнаша. Әлеге утырышларда җитди сәбәп аркасында катнашу мөмкин булмаган очракта, депутат бу хакта алдан ук Аксу авыл җирлеге Советы Рәисенә, комиссия рәисенә хәбәр итә.

4. Депутат үзе әгъзасы булмаган теләсә кайсы комиссиянең киңәш бирү тавышы хокукына ия теләсә кайсы утырышында катнашырга хокуклы.

5. Депутатның системасыз катнашуы турындагы мәгълүмат сайлаучылар игътибарына җиткерелә.

6. Депутат хокукка ия:

1) комиссиядә һәм Советта үз вазыйфасында сайлау һәм сайлану;

2) Совет тарафыннан төзелә торган органнарны һәм кандидатуралар буенча төзелә торган яисә Совет тарафыннан билгеләнә торган вазыйфаи затларны төзү мәсьәләләре буенча фикер әйтәргә;

3) Аксу авыл җирлеге Советы утырышында карау өчен мәсьәләләр тәкъдим итәргә;

4) Аксу авыл җирлеге Советының хокукый актлары проектларын аның утырышларында карау өчен кертәргә;

5) көн тәртибенә, карау тәртибенә һәм тикшерелә торган мәсьәләләрнең асылына, карарларның проектларына һәм Аксу авыл җирлеге Советының башка актларына төзәтмәләр кертүгә;

6) Аксу авыл җирлеге Советы утырышында теләсә кайсы органның яисә Совет карамагындагы вазыйфаи затның чираттан тыш хисабын яисә мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертәргә;

7) фикер алышуларда катнашырга;

8) Аксу авыл җирлеге Советы утырышларында гражданның, аның фикеренчә, иҗтимагый әһәмияткә ия мөрәҗәгатьләрен игълан итәргә.

7. Депутат федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль берәмлек уставында, Аксу авыл җирлеге Советы Регламентында каралган башка хокукларны гамәлгә ашыра.

10 статья. Депутатның бурычлары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, Буа муниципаль районы Уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;

2) гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итәргә;

3) даими рәвештә, айга кимендә бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итәргә;

4) гражданның, оешмаларның оештыру-хокукый рәвешенә бәйсез рәвештә, иҗтимагый берләшмәләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының мөрәҗәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җаваплар бирергә;

5) очрашуларда турыдан-туры сайлаучылар алдында хисап тотарга, шулай ук үзләренең эшләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары аша елына кимендә бер тапкыр хәбәр итәргә;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрен үтәргә;

7) дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләрен сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә үзенә билгеле булган гражданның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы мәгълүматларны таратмаска.;

8) ел саен, хисап елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча, үзләренең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре

турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирергә;

9) «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Муниципаль берәмлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны башкара.

11 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы Аксу авыл җирлеге Советы депутаты хокуксыз:

1) эшмәкәрлек эшчәнлегенә белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыйльләнәргә;

2) түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма идарәсендә катнашырга:

а) сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка иҗтимагый оешма, торак, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында, күчмәсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы, башка иҗтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында, күчмәсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашудан тыш) белән Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи затына (Россия Федерациясе субъекты дөүләт хакимиятенә югары башкарма органы җиткәчсә) алдан хәбәр итү белән идарә итүдә катнашу;

в) Россия Федерациясе субъектының муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләргә берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә төкәдим итү;

г) муниципаль берәмлек муниципаль берәмлекнең гамәлгә куючысы (акционеры), муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең гамәлгә куючысы идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә төкәдим итү.

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) укытучы, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнәргә. Шулай ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит дөүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданны булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчеләре составына керергә.

7_1. Аксу авыл җирлеге Советы депутаты 2008 елның 25 декабрдәге «Коррупциягә каршы тору турында» 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны үтәргә һәм бурычларны үтәргә тиеш. Аксу авыл җирлеге депутаты вәкаләтләре «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы «Дөүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар

чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында» Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тьюларны, бурычларны үтәмәгән очракта вакытыннан алда туктатыла.

7_2. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты тарафыннан коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) карары буенча Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

7_3. Әлеге статьяның 7_2 өлеше нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтижәсендә «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тьюларны, бурычларны үтәмәү фактларын ачыклаганда, Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрән вакытыннан алда туктату яисә күрсәтелгән затларга карата тиешле карар кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына яисә судка башка җаваплылык чарасын куллану турында гариза белән мөрәҗәгать итә.

12 статья. Депутат запросы

1. Депутат Аксу авыл жирлеге Советы утырышларында Буа муниципаль районы Башлыгына, жирле үзидарә органнары житәкчеләренә, Аксу авыл жирлеге Советы компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча Совет тарафыннан төзелә яки сайлана торган башка органнар житәкчеләренә һәм депутат эшчәнлегә мәсьәләләре буенча мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе язма яки телдән кертелә һәм рәислек итүче тарафыннан игълан ителә.

3. Депутат таләбе җибәрелгән орган яисә вазыйфаи зат аңа телдән җавап бирергә (Аксу авыл жирлеге Советы утырышында) яисә аны алган көннән соң 15 көннән дә соңга калмыйча яисә Советта билгеләнгән башка срокта язма рәвештә бирергә тиеш. Җавап депутат запросы җибәрелгән орган житәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Запросның инициаторы запроста куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнаша ала. Аларны карау көне турында запросның инициаторына алдан, ләкин тиешле орган утырышы көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителергә тиеш.

13 статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан беренче чиратта кабул итүгә хокукы

Депутат үз эшчәнлегә мәсьәләләре буенча, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, жирле үзидарә органнары житәкчеләре һәм башка вазыйфаи затлары тарафыннан беренче чиратта кабул итү хокукыннан файдалана.

14 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

1. Аксу авыл җирлеге Советының вазыйфаи затлары Аксу авыл җирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә депутатны Советка кергән документлар белән тәэмин итәләр.

2. Депутатның үз эшчәнлегенә бәйле мәсьәләләр буенча мөрәжәгать итүендә дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм оешмаларга күрсәтелгән органнарның, берләшмәләрнең һәм оешмаларның вазыйфаи затлары кичектергесез (ә өстәмә материаллар алу кирәк булганда - мөрәжәгать алынган көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча) бу мөрәжәгатькә җавап бирә һәм соратылган документларны яисә дәүләт сәре булмаган белешмәләрне тапшыра.

3. Әгәр өстәмә тикшерү үткөрү яисә нинди дә булса өстәмә материаллар таләп итәргә кирәк булса, әлеге статьяның 2 пунктында күрсәтелгән вазыйфаи затлар бу хакта үзләренә мөрәжәгать иткән Аксу авыл җирлеге Советы депутатына хәбәр итәргә тиеш.

4. Депутат массакүләм мәгълүмат чараларында үз эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча чыгыш ясарга хокуклы.

15 статья. Депутатка, сәламәтлегенә зыян китергән яисә эшкә яраклылыкны югалтуга китергән башка зыян күргән өчен компенсацияләр

Имгәнүләр яисә хезмәткә сәләтне югалтуга китергән сәламәтлеккә башка төрле зыян килү сәбәпле депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә акчалата компенсация алган очракта, Совет депутатка түләү турында карар кабул итәргә хокуклы.